

František Ptáček – dieťa, ktoré s láskou objalo svoj kríž

Jakub Tužinský

29. apríla 2026 ✝ Cirkev

František Ptáček sa narodil 29. mája 1923 v Prahe. Už o necelé štyri roky však jeho duša vošla do večnosti. Mnohí utekáme pred utrpením, niekedy aj celý život, František ho prijal už ako trojročný a ešte bol za to aj vďačný. Tento chlapec je jedným z príkladov detí, o akých hovoril Pán Ježiš, keď zavolať k sebe dieťa, postavil ho medzi apoštolov a povedal:

„Veru, hovorím vám: Ak sa neobrátite a nebudete ako deti, nevojdete do nebeského kráľovstva. Kto sa teda poníži ako toto dieťa, ten je najväčší v nebeskom kráľovstve. A kto prijme jedno takéto dieťa v mojom mene, mňa prijíma.“ (Mt 18,2–5)

Julian de Vriendt, Nechajte maličkých prísť ku mne

zdroj: Picryl

Prejavy zbožnosti v prvých rokoch

Svetlo sveta uzrel František ako štvrté dieťa svojich šťastných rodičov. Jeho starší súrodenci prijali jeho narodenie s veľkou radosťou. Osemročný brat dokonca odhodlane vyhlásil, že zastrelí každého, kto by mu chcel malého bračeka vziať. Hneď na to si vo svojich detských hračkách vyhľadal malú pušku, aby ju mal poruke.

Chlapec postupne rástol. Bol plavovlasý s modrými očami. Veľmi rýchlo sa naučil spínať svoje detské rúčky k modlitbe. Už ako dvojročný chodieval s ostatnými v nedeľu na svätú omšu. Keď počul, že v kostole na oltári prebýva Kristus Pán, chcel vždy kľačať až pri mriežke, aby bol bližšie

pri Ježišovi. Kedykoľvek išiel s matkou niekde okolo kostola, už zďaleka naň ukazoval a hovoril jej: „Tam je Ježiško, poďme tam.“ Často bol zarmútený, keď bol kostol zatvorený. Keď sa mamka ráno vrátila z kostola po svätom prijímaní, vždy si bežal pre bozk – hovorieval, že to je „bozk poslaný od Ježiška“.

FRANTIŠEK PTÁČEK
z „Šťastné děti“.

Ilustrácia z knižky *Šťastné děti*

zdroj: snímka obrazovky, librinostri.catholica.cz

František bol aj bystrý. Raz bol na návšteve u známych a počul, že berú Božie meno nadarmo. Doma také niečo nikdy nepočul! Pohrozil prstekom a vážne povedal: „Božie meno sa nesmie vyslovovať nadarmo!“ Keď jeho rodičia videli opakujúce sa svedectvá jeho viery, mali nádej, že raz uzrú svojho syna pri oltári ako Pánovho služobníka.

Proroctvo a nevinný pád, ktorý všetko zmenil

O rok neskôr, v júli 1926, vybehol František na povalu. Bolo po daždi a bolo tam mokro. Ako bežal, šmykol sa na mokrej dlaždici, spadol a udel si koleno. Na prvý pohľad to nebolo nič vážne, len sa občas sťažoval na bolesť. Matka bola v tom roku na duchovných cvičeniach. Na pamiatku dostali všetky účastníčky obrázkov. Keď zblízka pohliadla na svoj obrázok, zarazila sa: *Matka bolestná pod krížom*. Mysľou je prebehla myšlienka: „Bola to len náhoda? Alebo je to proroctvo?...“ Chcela ju od seba odohnať, no vracala sa domov s obavou.

František pobehoval veselo ako predtým. Bolesť sa však tu a tam zasa ozvali a vracali sa čoraz častejšie. Rodičia teda priniesli svoje dieťa k lekárovi, potom aj na kliniku. Radili sa s rôznymi odborníkmi, ale všetko bolo márne. Z nepatrného úrazu sa vyvinula tuberkulóza kostí, ktorú vtedy nevedeli liečiť, rovnako ako v súčasnosti.

Eastman Johnson, Modliace sa dieťa, 1873

zdroj: wikimedia commons

Krížová cesta na lôžku

Na začiatku školského roka museli ísť ostatní súrodenci do školy a František osamel. Už sa nemohol na nohu ani postaviť. Často prosieval matku, aby mu rozprávala o Ježiškovi a jeho „Mamičke“ – Panne Márii. Najradšej premýšľal o Pánovom umučení. Raz chcel, aby mu podali zo steny kríž. Keď si ho položil na kolená, snažil sa vytiahnuť z Ježiškových rán klince, „aby Ježiško netrpel“. Hnisavé rany na oboch nohách mu pôsobili veľké bolesti, najviac pri preväzovaní. Keď matka prišla, aby mu rany previazala, prosieval ju: „Mamička, prosím, pomaly.“ Neraz sa však po tých slovách zamyslel, pohliadol na matku a zahanbene povedal: „Ale Ježiškovi trhali šaty zo zraneného tela, to nerobili pomaly, však mamička?“ A už mlčal.

Na jar 1927 choroba zachvátila aj obe rúčky. František tíško trpel. Sám sa povzbudzoval k trpezlivosti spomienkou na trpiaceho Krista: ten nemal boľavé len ruky a nohy, ale aj trňovú korunu na hlave. Neprešlo veľa dní a aj jemu Pán „nasadil trňovú korunu“ – začala ho bolieť aj hlava. Bolo to začiatkom mája. Rodičia ustarostene pozorovali túto novú bolesť, ale František ich tešil: „Aspoň môžem Ježiškovi viac obetovať.“

Už ani netúžil po zdraví. Keď odmietal pokrm a dohovárali mu, že inak umrie, pokojne vrazil: „Ja chcem umrieť. Ja chcem ísť k Ježiškovi.“ Myšlienkami bol pri svojom Božskom Priateľovi.

Obeta, príhovor a odchod do večnosti

František mal svojho Pána v chorobe ešte viac rád a všetko mu obetoval, zvlášť svoje bolesti.

Chcel trpieť ako Spasiteľ – v tichosti. Hneď ráno si určil, za koho bude v ten deň trpieť.

Najčastejšie to bolo za tých, ktorí Boha urážajú hriechmi, aby sa polepšili. Keď z kostolnej veže počul umieráčik, hovoril, že chce trpieť, aby ten, komu zvoní, nemusel toľko trpieť v Očistci.

Raz sa stalo, že jeho starší brat bol karhaný pre svoju neposednosť. František slúbil, že bude prosieť Boha, keď k nemu príde, za Tonka, aby bol dobrý. A skutočne sa Tonko po jeho smrti veľmi zmenil. Žiaľ, po piatich rokoch k nesmiernej bolesti svojich rodičov aj on nasledoval svojho mladšieho brata na večnosť. Krátko pred smrťou Františkovi prestali všetky bolesti. Ovládla ho

len všeobecná slabosť v celom tele. Prestal hovoriť a jesť. 15. mája začal smrteľný zápas a 16. mája 1927 na sviatok svätého Jána Nepomuckého o ôsmej hodine večer za večerného hlaholu pražských zvonov jeho duša odletela do Neba. Ľudia sa modlili Anjel Pána a svätá Kráľovná odnášala toto dieťa k jeho milovanému Ježiškovi...

Ďakovanie za jedlo a milosť

zdroj: Picryl

Odkaz pre nás

Jeho príbeh nie je len súhra okolností a nedostupnej Božej milosti pre ostatných, akoby sa to na prvý pohľad mohlo zdať. Keď sa nad jeho životom zamyslíme hlbšie, nájdeme v ňom súhru niekoľkých dôležitých faktorov: *náuky, čnosti a zvnútornenej živej viery od rodičov*. Ak by František nebol vyučený v katolíckej náuke, pravdepodobne by ani nevedel o Očistci. A už vôbec by nevedel o tom, že tam trpia duše našich bratov a sestier, ktoré túžobne očakávajú naše obety a príhovory. On o tom nielen počul, ale aj to hlboko prijal do svojho vnútra.

Podobne ani utrpenie by nedokázal tak znášať, ak by nerozumel aj jeho transcendentálnemu a večnému zmyslu. Naopak, bolesť ho k Bohu priblížila ešte viac. Keby nebol vychovávaný a vedený k čnostiam, možno by rozumel, tak ako to dokáže trojročné dieťa, ale nedokázal by vykonať to, čo vykonal. Pravdepodobne by plakal ako ostatné deti. Jeho postoj však bol pevný, ba až nadprirodzený – a ten môže vyrásť len na čnostiach. Milosť totiž predpokladá prirodzenosť.

Konečne, ak by nevidel živé svedectvo viery u svojich rodičov, prípadne iných blízkych alebo kňaza, len ťažko by to mohol nasledovať. U staršieho adolescenta alebo dospelého bývame svedkami čnosti aj napriek zlému zaobchádzaniu (spomeňme aspoň sv. Petra Damianiho či sv. Margarétu z Castello). Takéto malé deti sú však vo veľkej miere kópiou svojho prostredia.

Záver

Jeho život je pre nás výzvou k zamysleniu, kde sa nachádzame my. Ako reagujeme na choroby, nezdary či krivdy? Dokážu nás rozladiť aj maličkosti alebo sa učíme prijímať od Pána aj to horké? Vyhovárame sa na dobu, prostredie a okolnosti alebo hľadáme aktuálnu milosť potrebnú pre nás, ktorú má Boh vždy prichystanú?

Ešte jedna otázka: Skutočne veríme vo večnosť a v to, že Nebo je omnoho lepšie ako tento svet alebo prechováame v srdci neistotu o tejto pravde?

Úprimné odpovede na tieto otázky nás môžu aj nepríjemne prekvapiť. Aj to však môže byť pomoc od Pána, aby sme mohli uvidieť, o čo ho potrebujeme prosiť.

URL adresa článku: <https://christianitas.sk/frantisek-ptacek-dieta-ktore-s-laskou-objalo-svoj-kriz/>